

AMERIKA ESPERANTISTO

E

M. MANDOLIN

February, 1927

	Page
Recent Happenings	1
Esperanto kaj la Lingvistika Societo de Ameriko	3
Esperanto's Defense	5
Esperanto as a Basis for All Language Study	6
Necrology	8
Book Review	9
List of Magazines by Countries	11
Internacia Instituto de Intelekta Kooperado	14
Kio Estas Raso?	15

Recent Happenings

Esperanto kaj la Lingvistika Societo de Ameriko

Esperanto's Defense

Esperanto as a Basis for All Language Study

Necrology

Book Review

List of Magazines by Countries

Internacia Instituto de Intelekta Kooperado

Kio Estas Raso?

KORESPONDANTOJ

Finnlando: Erkki S. Turunen. Litovujo: Pulgis Lemaitis.

Italujo: Alessandro Mazzolini, L. K.

Hungarujo: Puskas Istvan.

Francujo: Salo Grenkamp, L. K.

AMERIKA ESPERANTISTO

OFFICIAL ORGAN OF
THE ESPERANTO ASSOCIATION of NORTH AMERICA, Inc.

A propaganda organization for the furtherance of the study and use of the
International Auxiliary Language, Esperanto.

Yearly Memberships: Regular \$1.00; Contributing \$3.00; Sustaining \$10.00; Life Members \$100.

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleja Esperanto Rondo.—Hilda F. Mills, Secy., 18 Northampton Ave., Berkeley, Calif. Meets Saturdays 7.30 P. M., Meeting House of Society of Friends.

SAN FRANCISCO, CALIF.

Esperanto Association of California, Inc.—Rooms 309-311 de Young Building, San Francisco. Miss L. J. Marshall, Sec.

MONTREAL, CANADA.

Montreal Esperanto Association: Meets each Monday evening at 8 in Room 25, 747 St. Catherine St., West, Sek. G. E. Warner.

TORONTO, CANADA

Por informoj pri la kunvenoj de la Toronto Esperanta Societo, skribu al Sinjoro Harry Wall, 716 Rhodes Ave., Toronto 6.

DENVER, COLORADO

Denver Esperanto Society meets Wednesday at 8 P. M., Room 2, 1310 Walton Street. W. A. Buchheim, Sec., 1435 Race St.

WASHINGTON, D. C.

Kolumbia Esperanto Asocio, and class, Thursdays, 8.30 P. M.—706 11th St., N. W. Apt. 53.

ST. PETERSBURG, FLORIDA.

Amikeco Rondo meets Tuesdays 4.00 P. M., Fridays 8.00 P. M. E. E. Owen-Flint, Sec. 211 7th Ave. North.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park.—Jaroslav Sobehrad, Secretary, 5625 23rd Rd., Cicero, Ill.

La Esperanto Oficejo, 1669 Blue Island Ave.—Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

ROCKFORD, ILLS.

Scandinavian Esperanto Institute, 221 7th St.

TOPEKA, KANSAS.

Topeka, Kansas Esperanto Association. Prez. Capt. Geo. P. Morehouse. Sek-iino, S-ino Lida R. Hardy, 1731 Lane St. Kores-Sek-iino, F-ino Leone Newell, 635 Watson St.

BOSTON, MASS.

Boston Esperanto Society, 507 Pierce Bldg., Copley Sq.—Meets Tuesdays, 7 P. M. Miss M. Butman, Secretary.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society.—Business Institute, every Friday, 8 P. M.

BALTIMORE, MD.

La Baltimore, Md., Esperanta Rondeto meets 1st and 3rd Wednesday evenings in month at Md. Academy of Sciences.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary. Group Charter—\$1.00.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 2916 East Grand Blvd.—Open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A. M. to 9 P. M. except Tuesday and Friday. Clases meet Tuesday and Friday, 8.10 P. M.

La Pola Esperanto Asocio, 1507 E. Canfield Ave.—B. Lendo, Sek., 3596 29th St.

NEW YORK CITY, N. Y.

The New York Esperanto Society.—Miss L. F. Stoeppler, Sec., 63 West 94th St. The Barco, or Esperanto Supper, is held on the first Saturday of each month, 6.45 P. M. at Hotel Endicott, 81st St. and Columbus Ave.

WEEHAWKEN, N. J.

Hudson County Esperanto Society, Box 32, Weehawken, N. J. Headquarters: Room 307 Dispatch Building, Union Hill, N. J. Meetings: The second Tuesday of month. Secretary: Mr. O'Brien, 6 Hageman Place, West New York, N. J. Literatura Klaso, under direction of J. J. Sussmuth, every Tuesday except second. Room 307 Dispatch Building, Union Hill, N. J.

CLEVELAND, OHIO

Cleveland Esperanto Society, Main Public Library. Meets at 7.30 P. M. first and third Wednesdays of each month. S. Kozminski, Sek., 3406 Mayer Ave.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia Esperanto Society, Henry W. Hetzel, Sec'y. West Phila. High School for Boys. Monthly meeting for business every fourth Friday at Y. W. C. A., 18th and Arch Sts., 8.15 P. M. Social and class meetings on same hour and place on other Fridays. Centra Loka Oficejo, 133 N. 13th St. (Librovendejo de Peter Reilly, Vic-Delegito de U. E. A.). Rondeto de Litovaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art.—J. D. Hailman, Sec., 310 S. Lang Ave. Fridays, 8 P. M.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists.—S-ino B. H. Kerner, Sek., 629 Summit Ave., 3rd Tuesdays, 8 P. M.

MADISON, WISCONSIN

Esperanto Office, 119 W. Main Street.

Amerika Esperantisto

ORGANO

de la

ESPERANTA ASOCIO DE NORDA AMERIKO

507 Pierce Bldg., Copley Square

Boston 17, Mass., U. S. A.

ONE DOLLAR A YEAR

Vol. 37.

February, 1927.

No. 4.

RECENT HAPPENINGS

During the last week in December there was gathered at Harvard University in Cambridge a group of Learned Societies for their annual meeting. These included the American Philological Association, The Archaeological Institute of America, The Modern Language Association of America, The College Art Association of America and the Linguistic Society of America.

It is not the intention of this modest magazine to chronicle the happenings of those days. To us one paper stood out above all others; that of Prof. A. R. Nykl of Marquette University, Milwaukee, before the Linguistic Society on "Why Esperanto?" Various versions of the paper and the discussion which followed appeared in the daily press; clippings came into the Central Office from samideanoj, as well as being called to one's attention by his friends who had no personal interest in Esperanto, but know we have. "Esperanto Hit at Convention" was the headline of one article. The remarkable thing was that no copies were received of the articles which followed upholding Esperanto! The next day a letter to the Transcript appeared from Mr. G. W. Lee; the genial "Listener" of the Transcript devoted two paragraphs of his column to the defence of Esperanto, and later "The Mail Bag" of the Boston Herald had a letter from Dr. D. O. S. Lowell which appears on another page.

We are indebted to Professor Louis Allen of the French Department of the University of Toronto for his article in this issue telling what really happened. Prof. Allen will be remembered as a contributor to the magazine during the editorship of the late Mr. Rollason of Toronto.

A debate on the question "Resolved that Esperanto should become the international auxiliary language" recently occurred at the University of Southern California, Los Angeles, when the Choman Literary Society upheld the affirmative and the Comitia Literary Society the negative. Both sides accepted the fact that an auxiliary language is needed, the negative proposing English

The judges were the Secretary of the Y. M. C. A. and two members of the debate squad. The decision was 3 to 0 in favor of the affirmative.

While spending the Christmas holidays with his mother and brother in Lompoc, California (Santa Barbara Co.) Mr. P. P. Christensen was a guest at a luncheon of the Rotarians where he spoke on Esperanto. In the report which appeared in the Lompoc Record one point was particularly brought out; the fact, so often misunderstood, that Esperanto was never intended to take the place of any national tongue. "Learn well your English and Esperanto, your French and Esperanto, your Italian and Esperanto, your national tongue whatever it is. We needs must have an international language and it must be neutral. * * * The American Bible Society alone has translated the Bible into 770 different versions. Babel is a mere child in comparison."

President Hetzel's article "A Linguistic Bond for Humanity" in the January "Standard" published by the American Ethical Union, has brought nearly a score of letters asking for more information about Esperanto. The paper covers a great deal of ground in comparatively few words, and the inquiries received indicate more than a casual interest. It has been very inspiring to at least one person who expresses a revival of sentiment which "suffered a pause" some years ago when competition for attention in the international language field was bewildering, and who, like many others, was waiting until a final decision was made.

The value of a common means of communication for international communication is explained in much detail to the readers of the Womans Press for January published by the National Young Women's Christian Association, by Mrs. Alice V. Morris and Miss Marguerite Jones. "The Editor's Last Word" commends the subject to all who are "internationally minded" and announces a first lesson in Esperanto in the next issue.

The reprint of an article by Miss Marguerite Jones from the June 1926 issue of the Journal of American Association of University Women on "International Auxiliary Language" is full to overflowing with facts from this enthusiastic member of the New York IALA group. Miss Jones is teaching Esperanto to a group of fifty or more at International Students House, Riverside Drive.

The Rochester (N. Y.) Times-Union recently printed a letter from Stephen Holczimmer with the heading "Sees Esperanto Gaining as Auxiliary Language." The letter was in reply to an editorial expressing the need of an international language, and Esperanto was presented as already existing biding its time to be universally adopted. Mr. Holczimmer is teaching a class in Rochester, using the Kellerman Complete Grammar for the textbook.

"Warm Stuff," a four-page leaflet sent out monthly by W. H. Richards the Printer, of Indianapolis, has a half page devoted to International Language in one issue, followed in the next number by a sentence in Esperanto, evidently intended to act as a "teaser." We expect to hear more from Mr. Richards, who, though an izoluto, is taking up the study seriously and hopes soon to start a group; for the good of the whole world he wishes others to learn it.

A large registration has already been made for the Esperanto course for the second semester beginning January 26 in Boston University, College of Business Administration, announced for the Tuesday and Thursday morning session. Another group is also forming for Esperanto in the Course for Teachers and Special Students on Fridays 4 to 6 P. M. Each course has thirty credit hours.

A tribute to the complete Bible in Esperanto comes from Mr. H. E. Raymond of the Brotherhood of Christian Friends, Kalamazoo: "All true Christians ought to rejoice in the publication of this work at such a reasonable price, inasmuch as it will, no doubt, result in untold benefit to the human race. I congratulate the Esperantists and say in my inmost breast, 'Hallelujah'!"

E. J. M.

ESPERANTO KAJ LA LINGVISTIKA SOCIETO DE AMERIKO

La 29an de decembro, 1925, dum la kongresoj de la Lingvistika Societo de Ameriko kaj de la Modernlingva Asocio de Ameriko, en Chicago, Profesoro Hermann Collitz el la Universitato Johns-Hopkins, prezidanto de la du kongresoj en tiu jaro, legis sian prezidantan paroladon antaŭ komuna kunsido de ambaŭ societoj. La temo, kiun li elektis, estis: "Mondlingvoj." Tiu parolado, kiun oni povas legi en la unua numero de "Language" por la jaro 1926, ne estis tre kontentiga. Gi estis nescienca kaj tute ne tuphis la esencon de la problemo. La sola fakto, kiu klare montrigis el la parolado, estis, ke al Profesoro Collitz tute ne plaĉas la artefaritaj lingvoj.

La 28an de decembro de 1926, en unu el la kunsidoj de la kongreso de la Lingvistika Societo en Boston, Profesoro A. R. Nykl el la Universitato Marquette, en Milwaukee, parolis pri la sama demando. La temo anoncita sur la programo estis: "Why Esperanto?" (Kial Esperanto?). Profesoro Nykl klarigis, ke la efektiva temo estas: "Studo pri lingva mallongeco," sed ĉar la titolo estas iomete longa, pro mallongeco li elektis "Kial Esperanto?" Lia parolado estas instigita per la prezidanta parolado de la an-

taŭa jaro, kiu ne havis sciencan bazon. Por trakti la demandon pli science, li provos apliki al Esperanto almenaŭ unu kriterion, kiu, laŭ li, havas grandan gravecon: la kriterion de koncizeco. Elektinte du mallongajn frazojn: "Mi vidas la manon de bona viro" kaj "Mi povas kuri pli rapide ol mia patro," li tradukis ilin en diversajn lingvojn. Li iom mirigis eĉ la instruitajn membrojn de la societo, skribante sur la nigra tabulo la ĥinan tradukon per ĥinaj karakteroj. El tiuj tradukoj montriĝis, kompreneble, ke Esperanto havas pli multe da silaboj ol la angla kaj franca lingvoj, eĉ pli multe da silaboj ol la germana lingvo. La slavaj lingvoj estas proksimume same longaj kiel Esperanto. La malaja lingvo, kiu estas speco de orienta Esperanto, estas pli longa ol Esperanto. Eĉ la ĥina lingvo, malgraŭ sia unusilaba karaktero, estas pli longa, ĉar la ĥinoj uzas tro multe da ceremoniaj silaboj. Profesoro Nykl komparis ankaŭ la tradukon de la "Patro Nia" en diversaj lingvoj. Esperanto kaj Ido bezonas 100 silabojn, angla lingvo 71, franca lingvo 80, germana lingvo 89. Juĝata laŭ la kriterio de la koncizeco la angla lingvo estas la plej bona, sed la franca lingvo estas preskaŭ egale mallonga, Ido estas malpli konciza ol Esperanto. Esperanto estas multe pli bona ol Ido. Laŭ Profesoro Nykl Ido estas "eine Missgeburt" (abortajo), kiel diras la germanoj, kaj li ne povas kompreni, kiamaiere Profesoro Jespersen, kiu estas bona lingvisto, povis konsenti subskribi tian monstrajon.

La konkludo de Profesoro Nykl estas, ke Esperanto, juĝata laŭ la kriterio de lingva koncizeco, estas malpli bona ol la angla kaj franca lingvoj. Sed li konsentas, ke se oni komparas la nombron da literoj bezonataj en ĉi tiuj lingvoj, Esperanto estas preskaŭ tiel konciza kiel la angla lingvo.

Post la parolado okazis interesa diskutado, kaj ne mankis defendantoj de Esperanto. Oni rimarkigis, ke la koncizeco sola ne estas sufiĉa kriterio, ke la frazoj estas iom arbitre elektitaj, ke la "Patro Nia" enhavas grandan nombron da mallongaj anglosaksaj vortoj, k.t.p. Unu fraŭlino petis, ke oni traduku en Esperanton la frizon: "Mi komprendas la konversacion de inteligenta profesoro." Atakantoj ankaŭ ne mankis. Leviĝis unu sinjoro, kiu diris, ke Esperanto estas fantazio, ke ĉiuj bonaj filologoj malaprobis ĝin (li ŝajne ne tre bone konas la opiniojn de ĉiuj bonaj filologoj), ke ĝi estas nebla, ke ĝi ne povas vivi, k.t.p. Li parolis per senpacienca kaj iomete kolera tono, kvazaŭ estas honto, ke seriozaj homoj povu sin okupi pri tia infanajo, kia estas artefarita lingvo. Li citis la vorton "preĝeo," kiun li elparolis "pregejo," dirante, ke ĝi signifas "loko, en kiu oni pregas" kaj, ke oni povas logike uzi ĝin por esprimi "organizacion." Oni klarigis al li, ke Esperanto ankaŭ havas la vorton "Eklezio." Sed tio ne ŝajnis tute kontentigi lin. Vidante, ke la diskutado tute perdas sian sciencan karakteron kaj fariĝas simple diskutado pri

ŝato aŭ malŝato, la sekretario petis la prezidanton, ke li fermu la diskutadon kaj anoncu la sekvantan numeron de la programo.

La artikolo de Profesoro Nykl aperos, kredeble, en unu el la proksimaj numeroj de "Language" kaj multaj el niaj legantoj sendube legos ĝin kun intereso.

Profesoro Nykl estas ne nur filologo. Li estas ankaŭ unu el la plej bonaj praktikaj lingvistoj en nia lando. Posedante la antikvajn lingvojn: latinan, grekan, hebrean, sanskritan, klasikan araban, malnovan slavan, li ankaŭ parolas ne sole preskaŭ ĉiujn vivantajn Eŭropeajn lingvojn sed ankaŭ la araban lingvon de Egipto kaj la japanan lingvon. Profesoro Nykl ne estas malamiko de Esperanto. Li konas ĝian gramatikon kaj eĉ parolas Esperante, kaj ni eble ne estas tro optimistaj, esperante, ke li baldaŭ fariĝos efektiva Esperantisto.

L. Allen.

ESPERANTO'S DEFENSE

To the Editor of The Herald:

At the recent meeting of the Linguistic Society, in Cambridge, Prof. A. R. Nykl of Marquette University, Milwaukee, objected to the use of Esperanto as an auxiliary language because "it is a clumsy instrument," and because "a test shows the superiority of English and French for brevity, accuracy, clearness and ease of enunciation, English in particular being backed by the use of 150,000,000 people." He made use of a curious method to determine which language is best, viz.: counting the syllables in the various versions of a given passage, and assuming that the language which employed the fewest was the best.

It is doubtful whether the nations of the earth would agree upon such a mechanical test to decide which language is the best of all; and it is certain that there would be one insurmountable objection to the selection of any national language as an international.

In all discussions of an international language it has been clearly proved that neutrality is its first essential; for chauvinism and national (and natural) jealousies would prevent a cheerful acquiescence in the selection of any of the countless living languages except by those persons whose native tongue might perchance be chosen, thus rendering it the most favored nation of the earth. Hence for an international auxiliary language an artificial tongue is a *sine qua non*.

If Professor Nykl will go, with an open mind, to Danzig, from July 28 to Aug. 8, 1927, where the 19th international congress of Esperantists will assemble, and will sit in at the proceedings (all in Esperanto), I will venture the prediction that he will no longer apply the epithet "clumsy" to a language as flexible as Greek, as euphonious as Italian, as logical as German, as attractive as French and as simple as English.

At the outbreak of the world war, when Germany had no money to waste, she published weekly for over a year and sent, free of charge, to all who would apply, an illustrated Bulteno (Bulletin) of several pages, giving the German viewpoint of the cause and conduct of the war. On the first page in German, French, English, Italian and Spanish, was a brief notice of four or five lines to this effect:

This bulletin is published only in the international language, Esperanto, for in every city in the civilized world there are those who understand it.

That merely shows that as far back as in 1914 the language was widely spread, and its adherents are increasing year by year.

Recently the entire Bible has been rendered into Esperanto by experts in Greek and Hebrew, translating directly from the ancient languages. Dr. Zamenhof (the inventor of Esperanto) himself did the work on the Hebrew scriptures before his death. This is the first time since the translation of the Old Testament into Greek (the Septuagint) in the third century B. C. that the sacred books of the Hebrews have been rendered into an international language by a Jew.

Copies of the Esperanto Bible may be procured from the Massachusetts Bible Society or from the Esperanto headquarters at the Pierce building.

To show the esteem in which Esperanto is held abroad, I may cite what Francisco Sokal, a Polish delegate to the league of nations, recently wrote to a friend, in the "clumsy language."

Lingvo Esperanto devas esti komuna lingvo de nacioj. Mi komprenas tion kiel simbolon, kiu signifas, ke sen komuna lingvo ne estas ebla interkomprenejo de nacioj kaj tutmonda paco.

An Esperanto language must be a common language of nations. I understand that as a symbol, which means that without a common language there is not possible a mutual understanding of nations and a world-wide peace.

Recently Charles Baudouin, a famous professor of Geneva, gave a lecture in German in Budapest on auto-suggestion. At the close of his address he said that he could have spoken more fluently in French or Esperanto. The 150,000,000 who use English had not convinced him that even our noble tongue is the "only pebble on the beach," much as we might desire that distinction. D. O. S. Lowell.

—Mail Bag, Boston (Mass.) Herald, January 7, 1927.

ESPERANTO AS A BASIS FOR ALL LANGUAGE STUDY

Mrs. Dave H. Morris and Miss Helen S. Eaton, from New York, spoke interestingly and to the point on this subject at a gathering of about fifty persons, largely teachers in private schools on the evening of January 14 at the Brimmer School, Boston. Prof. John R. P. French of Derby Academy, Hingham, presided. They drove home many facts which Esperantists have known in a general way; perhaps the best thing for our purposes is to give them in paragraphs as follows:

1. The League of Nations suffers loss of time with attendant boredom because of the need for having speakers translated by interpreters.
2. Second rate men are often sent to international meetings because men of first-class ability do not speak foreign languages sufficiently well.
3. Sir Eric Drummond says that no one could have grown up with the League and believe in any but a synthetic language for eventual use by the League. The British Association for the

Advancement of Science says that all national languages are too great a burden and it strongly advocates a synthetic language.

4. It is estimated by a committee that made a preliminary survey that over five hundred schools in Germany have introduced Esperanto.

5. Hon Henry Morgenthau, ex-Ambassador to Greece, tells of meeting a man who tried Esperanto in the Balkan countries by wearing the green star, the official badge of the language. The man said he never waited more than ten minutes at a railroad station or hotel without having some one come up and offer him service.

6. Prof. Bovet, Director of the Institute Jean Jacques Rousseau of Geneva, was talked to so much by so many people about this international language that he thought it worth while to invite delegates from twenty-eight different countries to attend a conference on the subject in April 1922, and delegates came from sixteen. Being ill shortly before the conference was held he took the opportunity to study Esperanto for a few days and as a result he was able to conduct the meeting altogether in Esperanto.

Miss Eaton spoke in part as follows: As the foundation for my own study, I have spent three-quarters of my life in different countries of Europe; I did linguistic research work in languages natural and artificial, and became interested in Esperanto. It seemed to me that an artificial language would be an excellent medium for teaching foreign languages and then learned that such teaching was being done. * * * The first claim for Esperanto in the schools is that such a language brings about better use of the mother tongue. For instance, a child came across the Esperanto word *vorta*, which, literally, corresponds to the English word *wordy*, whereas in meaning it is the same as *verbal*, English having various ways of forming adjectives without always a logical connection. The child afterwards made a study of many words. Many a child has grasped the meaning of adjectives and adverbs in Esperanto and taken it over into his own tongue.

Another point brought out through investigation is that Esperanto helps towards learning other languages; about 80% of the roots are found in Latin, hence in the Romance languages. The accusative case is helpful in teaching Latin and German. In teaching some other tongue than the national, it is easier to teach it in Esperanto than in any other, by teaching the principle that Esperanto uses and carrying it out in teaching other languages. One feels he is making progress from the beginning in Esperanto; often in other study there is a sense of defeat, a sense of not being able to handle it. Of the six schoolmistresses

in England who have taught Esperanto, all report that the children like it; and all but one teacher were unanimous in expressing the enthusiasm of the pupils. * * *

A stimulated interest in geography is brought out by correspondence with children in foreign countries; exchanging post cards, stamps and writing school news. Children are much more interested in countries if they have private information about inhabitants; they find that people with strange names, in strangely named lands, are human beings after all. * * * In the school visited in England where Esperanto had been taught for fifteen years I conversed with those who had taught German and French and also taught Esperanto. The time varied as to how long to teach Esperanto, sometimes a term, sometimes more; sometimes only six weeks. It was used merely as a medium for teaching other languages. Children say that Esperanto helps them to avoid literal translations into English. * * *

The head master of one of the English schools visited stressed the advantage of Esperanto in helping to clear thinking in language study; he had decided to put Esperanto through the whole five year course. Professor Rogers of the Montezuma Mountain School, Los Gatos, Calif., says that Esperanto gives the students, with a minimum of effort, the habit of speaking a language not their own.

Announcement was made of the Teachers Training Course in Esperanto to be given at Columbia University the coming summer, with Miss Eaton as the instructor.

Copies of the Report of Professor Bovet on the Conference in Geneva, April 1922, above referred to, were given out at the close of the meeting.

G. W. L.

NECROLOGY

The Boston Esperanto Society records the death, early in January, of one of its most beloved members, Miss Augusta Spurr Lovewell, of Brookline, who, after an illness of several months, quietly passed on to the higher life.

Miss Lovewell was an unusually earnest and enthusiastic student of Esperanto; and even during her illness tried to stimulate interest in Esperanto through her correspondence and conversation with friends. She was a member of the E. A. N. A. and U. E. A., as well as of the Boston Esperanto Society.

D. O. S. L.

BOOK REVIEW

"La Malgranda Johano."—by Frederick Van Eeden. Translated by H. J. Bulthuis, L. K. Biblioteko Tutmonda, Nos. 2-4. Rudolf Mosse, Berlin, 182 pp. Series of 10 4/6 post free.

"La Malgranda Johano" is a prose poem by the famous Dutch author Van Eeden and is a work of classic beauty; a valuable addition to Esperanto literature. It is worthy of an extended review. It treats of a child's view, or thought as to what is life and follows the adventures of Johano guided by the fairy Konvolvulido who symbolizes the search of humanity for beauty.

It beautifully illustrates the long lived feud between the artist and the humanitarian. In the end the call to serve humanity conquers and the symbol of beauty is cast aside.

The adventures of the boy in the animal world enables the author to give free rein to his gift of dainty satire. The entire work is a delightful phantasy well worth the reading by lovers of pure literature. The translation is brilliant and is but another proof of the ability of Mr. Bulthuis who seems to never weary of giving us many examples of his rare ability as an expert and faithful translator and an original writer.

E. S. P.

8-A BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO

La 8a Brazila Kongreso de Esperanto, okazinta en Vitoria, ĉefurbo de Ŝtato Espirito Santo, ĉe la lastaj tagoj de Novembro, havis brilegan sukceson, precipe pro la morala kaj materiala helpoj al ĝi donitaj de la Federala kaj Ŝtata Registaroj.

Sendis reprezentantojn la Ministroj de Interno, de Ekstero kaj de Publikaj Laboroj, la prezidantoj de Ŝtatoj E. Santo, Minas Geraes, Pernambuco, Alagoas, S. Catharina kaj la Ĉefurbestro de Rio de Janeiro.

La kongresanoj, per aŭtomobiloj kaj ŝipeto metitaj je ilia dispono de la Ŝtata registro, faris belegajn promenadojn kaj havis okazon konstati la progresojn lastatempe atingitajn de la ĉefurbo de Espirito Santo.

KONKURSO DE ESPERANTA STENOGRIFO

Por la tria fojo Fluganta Skribilo, gazeto kiu propagandas la esperantan stenografion, organizas inter siaj gelegantoj konkurson, kiu enhavas 6 sekciojn: Stenograf-belskribarto, Metagrafa

belskribarto, Flua stenografado, Kartografo, Stenografiaj artajoj, Malgrandeg-Stenografskribo.

Por tiu konkurso multnombraj premioj estas donacotaj: Argentaj kaj bronzaj medaloj, Atestoj, Libroj, Abonoj al esperantaj kaj stenografaj gazetoj, k.t.p.

La regularo de tiu konkurso—kun multaj modeloj de stenografaj desegnaĵoj—estos sendata senpage al ĉiu persono, kiu uzas, lernas, aŭ deziras lerni la esperantan stenografion, kaj petos ĝin de S-ro Flaguel, 9, Bulvardo Voltaire, Issy, Seine, Francujo.

ADMONO AL ĈIULANDAJ SAMIDEANOJ PRI LA GAZETA SERVO

Por ke ni povu diskonigi novajn aferojn, novajn ideojn, estas la plej grava tasko konkiri por ili iom post iom la nacian gazetaron. Tio estas egale grava, kiel la diligenta kaj bona reklamado por negocisto. Dum mia 10,200 km. longa rondvojaĝo tra la okcidenta Eŭropo mi devis ofte miri, kial la lokaj esperantistoj ne pli forte atentas tiun ĉi aferon. Iam eĉ ŝajnis al mi, ke ili timas skribi ion pri Esperanto por la nacia gazetaro. Laŭ mia pli ol 20-jara sperto tamen ĝuste la gazetaro formas tiun pafilegaron, kiu plej intense prilaboras kampon, publikan opinion, por nia afero. Por komenci novan kurson mi ĉiam unue skribas por la lokaj gazetoj ĉu artikoleton ĉu novajon pri Esperanto. Tio faris ĉiam bonan influon. La publiko, almenaŭ en nia lando, malmulte scias pri nia lingvo kaj la gazetoj, estante tre konservativaj malofte akceptas novajojn pri nia afero, ili atendas la ekzemplon de la eksterlandaj kolegoj. Jam tio, ke oni de la esperantista flanko dissendas novajojn al la gazetoj, kvar-kam ili ne akceptus ilin, havas gravan moralan signifon. Iom post iom la gazetoj ne plu povas ne atenti nian movadon.

Por la propagando de Esperanto inter la nacia gazetaro dum nia jubilea jaro 1927 mi petas niajn servorajn samideanojn sendi el via urbo aŭ provinco kiel eble plej rapide, la sekvantan statistikon:

1. Kiel rilatas vialoka aŭ vialanda gazetaro je Esperanto?
2. Kiuj gazetoj aŭ revuoj publikigas artikolojn aŭ novajojn pri nia movado regule? Kiel ofte?
3. Kiuj nur okaze?
4. Kiuj publikigas Esperanto-kurson kaj kiel ofte?
5. Viaj spertoj kaj opinioj pri la gazeta servo?

H. Salokannel,
Prezid. de la Esperanto-Asocio de Finnlando,
Salminen, Suomi-Finnlando.

LIST OF MAGAZINES BY COUNTRIES

AMERICA (North)

Amerika Esperantisto, 507 Pierce Building, Copley Sq., Boston, Mass., Usono. Organo de la Esperanto Asocio de Norda Ameriko, Esp. and Eng. \$1.00. 16 pp. monthly.

Pacifika Espero, Organo de la Berkeleja Esperanto Rondo, 2041 Dwight Way, Berkeley, Kalifornio, Usono. 4-8 pp. monthly. Esperanto.

AMERICA (South)

Argentina Esperantisto, Propaganda Komitato Arg. Esp. Asocio, Str. Carlos Pellegrini 238, Buenos Aires, Argentina, S. A. Monthly 4 pp. \$1.20.

Brazila Esperantisto, Oficiala Organo de Brazila Ligo Esperantista, Praça 15 de Novembro, 101, Rio de Janeiro, Brazil, S. A. Portuguese-Esperanto. Quarterly. \$1.00. 16 pp.

Sudameriko, Urugvaja Esperanto-Societo, Strato Rio Branco 1341. Montevideo, Uruguay, S. A. 4 pp. monthly. Spanish-Esperanto.

AUSTRALIA

La Suda Kruco, Box 731, Elizabeth Str., P. O. Melbourne, Australia. 8 pp. monthly \$1.20. Eng.-Esp.

La Oriento: Ilustrita esperantlingva jurnalo pri ĉiuj landoj de Oriento;— China, Japan, Korea, Formosa, Java, Mongolia. 50c. each. Inocento Serišev, Red., Sydney, Australia.

AUSTRIA

Austria Esperantisto, Korneuberg apud Wien, Postfach. 4 pp. monthly.

BELGIUM

Antverpena Poresperanto Propaganda Komitato, monthly 4 pp. Bulteno, 30c., multigraphed. Aug. Sniederstraat 51, Antwerp, Belgium. Esperanto.

Belga Esperantisto, monthly 34 pp. 75c. Fern Mathieux, 94 Bel-Air Uccle, Belgium. Esperanto.

BULGARIA

Bulgara Esperantisto, Organ of Bulgara Esperanta Ligo, monthly, 16 pp. Esperanto-Bulgarian. About 40c. Bul. Maria Luiza, 46 Sofia, Bulgaria.

Libero and Vegetarano, Monata Revuo Internacia de movadoj por reformigo de la vivo. 16 pp. \$1.00. Sofia, Str. Vitkoška 48, Bulgaria.

CHINA

La Verda Lumo, 8 pp. P. O. Box 1332, Shanghai, China.

CZECHOSLOVAKIA

Espero Teosofio, Organo de Teosofia Esperanta Ligo, 16 pp. quarterly, \$.80. Krakovska 17, Praha II.

La Progreso, monthly, 12 pp. Praha VII, Socharska 333. \$1.00. Esperanto-Czech news and literature.

Marto, monthly, 16 pp. \$.75. Haida. Esperanto-German.

DENMARK

La Forta Voko, monthly, 8 pp. 3 D kr. P. Neergaard, Katelsvej 21, Copenhagen, Denmark. Esperanto-Danish.

ENGLAND

British Esperantist, Official Organ of the B. E. A., supplied to members monthly, 4 pp. 142 High Holborn, London, W. C. I.

International Language. A monthly magazine in English devoted to study of the International Language problem; includes the Esperanto Student, a supplement for beginners, 24 pp. \$.75. 142 High Holborn, W. C. I.

Inter-Ni, Official organ of the Esperanta Kolportista Asocio, 16 pp. monthly, 25c. Livingstone Jenkins, Red. 64 St. Thomas Rd., London N. 4. (religious in character.)

Katolika Mondo, kaj La Juno Batalanto, Esperanto Organo de Internacio Katolika, 4-6 pp. \$1.00. Kaspar Mayr, London, 16 Red Lion Sq.

Ligilo por Vidautoj, 14 pp. \$1.00. In the interests of Universala Asocio de Blindaj Esperantistoj. W. Percy Merrick, Shepperton, England. Esperanto-English.

ESTHONIA

Informoj de Esperanto Asocio de Estonio, monthly, 8 pp. \$1.00. Tallin, Postkest 6, Estonia. Mostly Esperanto.

FRANCE

Bulteno de Internacia Scienca Asocio Esperantista, 16 pp. 50c. S-ro Rollet del' Isle, 35 rue du Sommerard, Paris.

Internacia Medicina Revuo, Oficiala Organo de Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio (T. E. K. A.), 40-50 pp. 6 issues per year. \$1.00. D-ro Briquet, rue de la Bassee, 31, Lille.

La Interligilo de l' P. T. T., 8 pp. 60c. Monthly organ of Postal, Telegraph and Telephone workers. Esperanto. Petro Filliatre, 54, rue Custine, Paris XVIII.

Fluganta Skribilo, 4 pp. 2.50 sv. fr. monthly stenographic gazette, illustrated. P. Flageul, 9 Bd. Voltaire, Issy-les Molineaux, Seine.

Internacia Radio Revuo, organo de Internacia Radio Asocio, 30 pp. 50c. monthly. D-ro Pierre Corret, 97 rue Royale, Versailles.

Le Monde Esperantiste, 16 pp. quarterly, \$1.25. French-Esperanto, Propaganda. 3, rue Sophie Germain, Paris.

La Movado and Esperanto et Commerce, 16 pp. monthly, 20 fr. fr. Official organ of the Societe Francaise pour la Propagation de l' Esperanto. French-Esperanto. 97 rue St. Lazare, Paris IX.

Libera Laboristo, Oficiala organo de Tutmonda Ligo de Esperantistaj Senstatanoj (TLES). 8 pp. (mimeograph). 50c. monthly. J. Reichert, Mannheim R 6, 3.

Oomoto, International Monthly Organ of the Universala Homara Asocio, monthly, 4 pp. 49, rue Boulard, Paris 14. Esperanto-French, etc.

Espero Katolika, official organ Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (I. K. U. F.). 20 pp. monthly \$.90. F-ino M. Larroche, 5 rue de Vaugirard, Paris 6.

La Revue de l' Univers, Organo de Asocio Internacia por Liberaj Inter-
sanĝoj (l' A. I. L. I.), monthly, 30 pp. 25c. each. Literature, art, study, collections. Boite Postale 49, Hotel des Postes, Paris.

GERMANY

Amikeco, monthly organ of the Internacia Esperantista Kolektanto-Klubo, Internacia Klubo de Esperantistaj Filatelistoj, Josef Groebel, Koblenz am Rhein, Fitzerhofstr. 5. 4 pp. Esperanto.

Der Arbeiter Esperantisto, kun Esperanto-Praktiko, monthly, 20 pp. \$1.20, Berlin, S. W., 61, Wilmsstrasse 5.

Heroldo de Esperanto, weekly, 4-6 pp. \$2.50. T. & H. Jung, Horrem bei Köln. An Esperanto newspaper.

Verda Stelo, La Malkara Monata Organo Internacia de Ĉiu Esperantisto, 4-page monthly Esperanto newspaper published by Heroldo de Esperanto. 75c.

La Unuigita Tuthomaro, malgranda gazeto, 4 pp. monthly, 5c. each. W. Heydorn, Hamburg 34.

La Nova Tago, La Internacia Bahaa Esperanto-Gazeto, 12 pp. Esperanto. 5 respondkuponoj. Frederich Gerstner, Oelmühlweg 66, Wandsbek.

Esperantista Junularo, Ligilo por junulaj organizoj, 16 pp. 50c. Alfred

Neupert, Leipzig N. 28, Wedellstrasse 17, 8 nos. per year. Esperanto. Novaj Tempoj, official organ of Tutmonda Asocio Geinstruistoj Esperantistaj (T. A. G. E.), 10 pp. 75c. monthly. M. Goldberg, Klemmstr. 14 pt. Leipzig-S 3.

Sennaciulo, Oficiala Organo de Sennacieca Asocio Tutmonda, 8 pp. Weekly. Richard Lerchner, Colmstrasse 1, Leipzig 0 27. Esperanto.

GREECE

Samosa Esperantisto, 8 pp. \$1.00. Samosa Esperanta Societo, Samosa, Greece. Esperanto-Greek.

HOLLAND

Holanda Esperantisto, 8 pp. weekly. \$1.50. Adriaan Kloek, Brinkstraat 7, Amsterdam (Oost). Dutch-Esperanto.

HUNGARY

Hungara Esperantisto, 4 pp. monthly, 80c. Budapest IV, Vaczi-utca 8, I. 12. Esperanto.

IRELAND

The Irish Esperantist, organ of the Irish Esperanto Association. 12 pp. (Mimeographed), 1s. F. R. A. McCormick, 5 Mount Eden Road, Dublin.

ITALY

L'Araldo Esperantista, 4 pp. Bi-monthly, 8 lir. Via Vittorio Veneto, Arezzo, Italy. Propaganda for Esperanto in Italian.

Itala Esperanta Revuo, 20 pp. 75c. monthly. A. Paolet, S. Vito al Tagliamento, Italy. Esperanto-Italian.

LITOVARIA

Litova Stelo, 8 pp. monthly. 65c. Rotuses Aikste No. 6, Kaunas.

JAVA

Hinda Esperantisto, Liam Tjom Hie, Kramgamm 19, 23, Samarang.

JAPAN

Esperanto en Nippolando, 20 pp. monthly. Kokusaigo-Kenkju-ša 6, Go-ban-čo, Koojimač, Tokio. Japanese-Esperanto.

La Formoso, 8 pp. No. 13, 3a Oimačuko Taihoku, Japan.

La Revuo Orienta, monthly 30 pp. 7 sv. fr. Japan Esperanto-Instituto, Tokio, Ušigome, Šin, Ogaumači III-4. Japanese-Esperanto.

Oomoto, monthly, 20 pp. Oomoto Propaganda Oficejo, Ajabe. Esperanto. Verda Mondo, Monata Gazeto Esperanto-Propagando Asocio, 30 pp. 3 sv. fr. Kameoka Kioto-fu, Japan. Esperanto-Japanese.

Farmacio kaj Ħemio, Occasional. Esperanto Grupo en Tojama Farmacia Kolegio.

JUGOSLAVIA

Konkordo, monthly, 4 pp. 70c. (about). Sudslava Esperanto-Servo, Zagreb, Jugoslavia. Mostly Esperanto.

La Fervojisto, 8 pp. monthly, \$1.00. Organo de Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj. Ilija F. Puhalo, Zagreb, Strojarska cesta, zeljeznicki pavilion II, 24.

KOREA

La Orienta Lumo, Oficiala Organo de Korea Esperanto-Instituto. 12 pp. monthly, 2 sv. fr. Tokio Oojama, 25, Heido, Seoul. Esperanto-Korean.

NORWAY

Arbeider Esperantisten, Folkets Hus, Oslow, quarterly, 4 pp. 25 Ore.

POLAND

Pola Esperantisto, 16 pp. monthly, \$1.20. Stanislaw Karolczyk, Warsaw, Widok 19. Polish-Esperanto.

PORUGAL

Portugal-Esperanto, propaganda magazine of Associacao Portuguesa de Esperanto, 16 pp. monthly, \$2.00. Saldanha Carriera, Apartado 279, Lisbon. Portuguese-Esperanto.

SPAIN

Kataluna Esperantisto, Organ of Kataluna Esperantista Federation kaj Internaciaj Floraj Ludoj, monthly, 24 pp. \$1.50, mostly Esperanto. Carrer Valencia, 245 Barcelona.

La Suno Hispana, monthly, 16 pp. (probably \$1.00), parallel columns Esperanto-Spanish. M. Capillure, Mar. 23, Valencia.

Revista del Atento, monthly, 28 pp. 85c. Literary and educational Spanish with Esperanto articles. Calle Antonio Vico No. 27, Jerez de la Frontera.

SWEDEN

Svenska Arbetar-Esperantisten, monthly, 12 pp. 25 Ore. Swedish-Esperanto. Einar Adamson, Göteborg, Sweden.

Svenska Esperanto-Tidningen, monthly 8 pp. 20 Ore. H. Halldor Fack 698, Stockholm. Swedish-Esperanto.

SWITZERLAND

Esperanto, Oficiala Organo de la Universala Esperanto-Asocio, 25 pp. 10 sv. fr.. 12, Boulevard du Theatre, Geneva. All Esperanto.

La Ora Epoko, 8 pp. monthly, \$1.25. Landstrasse 277 Reiden bei Baden. Esperanto. A religious magazine.

MAGAZINES OF OTHER FORMS OF AUXILIARY LANGUAGE

Academia pro Interlingua, G. Peano, Univ. Turin, Cavoretto-Torino, Italy.

Kosmoglott, E. de Wahl, Reval, Estonia, EHA 10.

Monario, Associationi Elektici Universali ea: Casella postale 331, Rome, Italy.

Nov-Esperanto (a modified Esperanto) 8 Marienstrasse, Bern, Switzerland. Roia, Rev. Edward P. Foster, Waverly, West Va., Usono.

INTERNACIONA INSTITUTO DE INTELEKTA KOOPERADO

La movado de internacia reorganizado kiu datas de la fino de la milito kaj kies plej alta esprimo estas la Ligo de Nacioj ne povis preterlasi la intelektajn problemojn. Post la organizo de laboro, post la higieno, la tranzito kaj post multaj aliaj reguligoj diskutitaj en Genevo sub la signo de la internacia kooperado, ŝajnis ke la kampo de scienco, de literaturo, de arto kaj de instruado devas esti ankaŭ alcelita per la bona komuna volo kaj organizita el vidpunkto de komuna intereso.

Tuj post la milit-fino multaj alvokoj estis adresitaj al la Ligo de Nacioj por ke ĝi plenumu tiun ĉi volon.

La 18a de Septembro 1920 la Generala Kunveno de la Ligo de Nacioj voĉdonis rezolucion invitante la Konsilantaron partopreni

kiel eble plej largē en la klopoj realigi la internacian organizadon de intelekta laboro. Tuj de tiu momento la ĝenerala sekretario antaŭvidis le kreon de nova organismo. Kaj en jaro 1922 ekfunkciis Komisiono konsistanta el 12, poste el 14 membroj sub la prezido de franca filozofo Bergson, kies celo estis studado de internaciaj problemoj de intelekta kooperado kaj edukado. Dotita tamen per nesufiĉaj rimedoj tiu ĉi Komisiono konstatis tuj, ke al ĝi estos eble nur prepari, sed ne efektivigi la programon. Unuvorte por entrepreni la profundajn studiojn kaj postsekvi la multeflankajn traktadojn la Komisiono de Intelekta Kooperado bezonis konstantan oficejon kun oficistaro kaj monon.

En Julio 1924 Francujo per letero de la Ministro de Publika Instruado proponis la pagon de elspezoj por la dezirata Instituto sub la kondiĉo ke la sidejo de la Institute estu Parizo; cetere la L. de N. pere de la Komisiono de Intelekta Kooperado administrros le novan Institucion laŭ sia ebleco; oni devis precipe krei grandan Sekretavicion de unu Konsilanta Komisiono de la Konsilantaro de la L. de N. do Institucion pure internacian.

Tiu propono estis akceptita de la Generala Kunveno de la L. de N. en Septembro 1924. La Generala Kunveno komprenis ke oni devas fondi "clearing house" de intelektaj internaciaj rilatoj.

En Majo 1925 la Komisiono de Intelekta Kooperado reguligis detale la funkciadon de la estonta Instituto kaj ĝian regularon. La 16a de Januaro 1926 la Internacia Instituto de Intelekta Kooperado estis inaŭgurita en la centro de Paris en Palais-Royal, kies gravan parton ĝi okupas; la Konstruajon Montpensier post la Palais-Royal.

KIO ESTAS RASO?

(From Oomoto, November 1926)

En nia enketo pri raso, kiu komenciĝis en la antaŭlasta numero de nia gazeto, ni parolis pri la divido de la homoj laŭ siaj koloroj. Ni elmontris, kiom naivaj estas la konvenciaj dividoj kaj kiom singardaj ni devas esti en tiu-ĉi delikata materio.

Anstataŭ daŭrigi la pritrakton de la ceteraj morfologiaj karakteroj (haro, staturo, odoro, ktp.), ni pritraktas iomete hodiaŭ la psikologian karakteron de la diversaj homaj grupoj.

La homo esprimas siajn emociojn per gestoj kaj grimacoj. Tie-ĉi ni trovas plej grandan variecon. La plej simplaj gestoj mem neniam estas internaciaj. Ekzemple dum la plejparto de la homoj esprimas jesadon per movigo de la kapo de supre al mal-supre kaj neadon de dekstro al maldekstro, la grekoj faras la kontraŭon. Nun ni vidu la pli komplikan gestojn!

Generale homoj esprimas surprizon per movigo de la brovoj kaj per malfermo de la buŝo. La eskimoj kaj la indianoj de Bra-

zilio akompanas tiun ĉi geston per frapo sur la kokso. La ainoj de Yezo pinĉas sian nazon kaj la tibetanoj frapas sian vizaĝon, por esprimi la saman emocion. La negroj de Bantu kovras sian bušon per la manplato kaj la aŭstraliaj indiĝenoj kuntiras la lipojn, kvazaŭ por fajfi. Oni povus daŭrigi tiun ĉi antologion de la surprizo, sed ni preferas pritrakti la diversajn saluto-maniereojn.

Tibetanoj elmetas la langon por saluti eksterlandanojn, kio ŝajnas al ni moko, sed efektive estas esprimo de respekto. Maorioj de Novzelando kunfrotas siajn nazojn por saluti sin reciproke.

Sed niaj legantoj ne kredu, ke oni povus determini rasojn per tiuj ĉi diferencoj de elmonstro de emocioj! Dum eŭropanoj fajfas aktorojn por elmontri sian malaprobon, en la Unuigitaj Ŝtatoj tio estas la kontraŭo. Oni vere ne povas paroli pri usona raso(!) kaj ni venas vole-nevole al sekanta konkludo:

La homoj estas tre diversaj, iliaj kutimoj kaj karakteroj estas tre diversaj. La homaj rasoj estas hodiaŭ miksitaj. Unueco de kutimoj kaj de fiziologiaj karakteroj tute ne korespondas al la rasoj. Estas tiel malfacile priskribi la karakterojn de unu raso, ke modernaj antropologoj preferas paroli pri popoloj kaj ne pri rasoj. Konsiderante ĉi tion, oni povas aserti, ke en Eŭropo ne estas rasaj diferencoj inter la homoj, kaj mi forte dubas, ĉu iu el niaj legantoj kapablos doni ekzaktan definicion pri iu ajn el la pretenditaj rasoj de nia kontinento.

Ĉu vi kredas, estimata leganto aŭ legantino, ke ĉiu homo dormas en lito, kuŝante en la sama pozicio kiel vi? Se jes, vi certe eraras! La negroj, la amerikaj indianoj kaj certaj orientanoj preferas por nokta ripozo la **kaŭran pozicion** kaj kelkaj oceanianoj preferas ripozi starante sur unu piedo, kiel certaj birdoj!

Efektive, ĉio estas diversa en la naturo. Du folioj neniam estas identaj kaj ne ekzistas unu afero, kiu havas sian identajon en la vasta mondo. La **kiso**, kiu estas tre disvastiĝinta kutimo por elmonstro de amo, ne estas konata ĉie: ekzistas granda nombro da homoj, kuj neniam kisas siajn infanojn pro la simpla kaŭzo, ke ili ne konas tiun kutimon. Eble ili estas pli saĝaj kaj pli "civilizataj" ol ni!

Dum la plej granda parto de la bestoj vivas individue, la homoj preskaŭ ĉiam vivas kolektive. Mi precizas: malgraŭ, ke ekzistas naturaj bestaj kolonioj, ili neniam formas stabilan familiion, nek havas kolektivan socian vivon. Pro tio, ni ne devas konsideri la homon, kiel apartan zoologian fenomenon. Estas ja la eraro de la darwinista scienco, ke oni volas perforte inventi rasojn. La pozitiva scienco de nia epoko faris pluan progreson kaj la influo de Darwin estas malplifortiginta. Hodiaŭ, oni kredas, ke oni devas ekzameni la homojn ne plu en si mem sed ĉiam en funkcio de la ĉirkaŭajoj kaj de la socio. Sed pri tio ni reparolos alian fojon!

Jozefo Major.

STRIKE WHILE THE IRON IS HOT — A CLASS THEN AND THERE
BOOKS and PROPAGANDA Material of all kinds are on sale at The ESPERANTO OFFICE
Drop us a postcard for a catalog
THE ESPERANTO OFFICE, 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17, Mass., Usono

A FEW OUTSTANDING BOOKS ON SALE AT
THE CENTRAL OFFICE

Esperanto Translations by	
Edward S. Payson, Hon. President E. A. N. A.	
MIMI, Rakonto pri la Latina Kvartalo dum la Milito	\$ .35
Dr. J. U. Gisey	
LA ROZUJO ĈIUMILJARA	
Mabel Wagnalls	\$ .50
THAIS	
Anatole France	
LA PALACO DE DANGERO; Rakonto pri Madame	
la Pampadour, luxe bindita 220 pages	\$1.50
Mabel Wagnalls	
LA AKROBATO DE NIA SINJORINO	\$ .35
(Aŭtoro Nekonata)	
BLANCHE, La Virgulino de Lille	\$ .35
Ossip Schubin	

THE COMPLETE BIBLE
IN ESPERANTO

1. Art Vellum, Ordinary paper	\$1.75	4. Yapp, leather lining, India pa-	
2. Art Vellum, India paper, gilt top	2.50	per, gilt top	5.50
3. Persian Morocco, India paper, gilt top	3.50		

THE ESPERANTO ASSOCIATION
OF NORTH AMERICA, Inc.
507 Pierce Building, Copley Square
BOSTON, MASS.

Save Money on Your
PERIODICAL SUBSCRIPTIONS

Lowest Club Rates on Your List.
We make a Specialty of furnishing
Magazines of all kinds wherever pub-
lished, to subscribers anywhere.

Send us your Magazine orders for
Quotation

THE PALMER CO.
120 Boylston St.   Boston, Mass.

REPUDIATION

Just before we closed our forms for
the January issue, we received copy
for an advertisement from the Acme
Farms, Gainesville, Florida, and hav-
ing every appearance of good faith we
inserted it, but as information since
received raises a serious doubt as to
the good faith of the business therein
advertised, we take this means of so
notifying our readers.

ADVERTISE IN ENGLISH — AND IN ESPERANTO

Reklamoj \$20. po paĝo—½ paĝaj aŭ pli—10 numeroj sen ŝanĝo \$150. Perantoj skribu, pri rabato.

STUDY ESPERANTO

ESPERANTO HAS THE ENDORSEMENT OF EVERY
REASONABLE INVESTIGATOR

as the one PRACTICAL auxiliary language
Recognized and in use as such since the World War by:

The International Red Cross
The World Union of International Associations
The French and Italian Associations for the Advancement of Science
The French Academy of Sciences
The International Women's Suffrage Alliance
The International Peace Bureau
The International Labor Office
The World Union of Women
The Catholic International League of Youth
The Young Men's Christian Association
The International Bureau of Freemasons
The International Fairs of Leipzig, Frankfort, Lyons, Paris, Basle,
Padua, Lisbon, Barcelona, Bratislau, Bordeaux, Vienna, Reichenburg,
Malmoe, and Helsingfors
The Centennial Exposition of Brazil
The Paris Chamber of Commerce
and dozens of other organizations

UNANIMOUSLY ENDORSED BY LEAGUE OF NATIONS ASSEMBLY
By vote of September 21, 1922

HESITATE NO LONGER
ELEMENTARY and ADVANCED
CLASSES FOR STUDY OF THE LANGUAGE

are now just forming in all the principal cities of
NORTH AMERICA
and courses by correspondence may be arranged for anywhere

(If you lack details as to local courses write today to)
The Central Office of the Esperanto Association of North America
507 Pierce Bldg., Copley Sq., Boston 17, Mass., Hdqrs. for information & supplies